

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancați nu se
primesc. — Manuscrise nu se
retrimet.

INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
în Viena: M. Dukas, Heinrich
Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppel,
Nachfolger; Anton Oppel, J.
Dunberger, în Budapesta: A. V.
Goldberger, Eckstein Bernat; în
București: Agence Havas, Suc-
cursale de România; în Ham-
burg: Karoly & Liebmann.

Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 6 cr. și
30 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o
serie 10 cr. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LVII.

Nr. 116.

Brașov, Joi, 26 Mai (7 Iunie)

1894.

„Gazeta” iese în zilele care sînt.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se prenumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dr. colectori.

Abonamentul pentru Brașov
a administrațiunii, piața mare,
Tîrgul Inului Nr. 80 etajului
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 16 bani. Atît abomen-
tele cît și inserțiunile sînt
a se plăti înainte.

Din cauza sărbătorii de mîne, dia-
rul nu va apărea pînă Vineri sîra.

Formele procesului.

Brașov, 25 Mai v.

În interpelația, de care amî
vorbită erî, Pazmandy a făcut
unele observări și cu privire la for-
mele justiției în procesul Memo-
randului.

Acestu emisar al șovinștilor
din dietă, care „a vîdut în sala
cea mare a Redutei din Clușiu is-
bucnind flacăra pîreitoră a tocului,
ce arde sub spuză în ținuturile lo-
cuite de Romîni ale țării”, a găsit
totodată, că cei ce erau chiamați să
stîngă acestu focu au fost foarte ne-
dibaci și că în schimb ațîțătorii
focului au dovedit multă dibăciă și
curagiu.

Cu deosebire a rămasă nemul-
țămîtu Pazmandy cu purtarea tri-
bunalului din Clușiu, care, dîse elu,
a suferit ca acusații și apărătorii
în procesul Memorandului, prin
pretensiunile lor de traduceri și tîl-
măcirii se folosescă acestu procesu
pentru a face demonstrațiunî în con-
tra ideii de statu.

După elu, tribunalul trebuia
se-și valideze puterea sa discreționară
cu totul altfel, de cum au făcut-o,
decă voia să liniștescă și să mulțu-
mescă pe șovinștii parlamentari și
extra-parlamentari. Înainte de tôte
nu trebuia să facă nici cea mai mică
concesiune împotrivrivorilor și nesupu-
nerii documentate din partea acu-
saților și a apărătorilor.

C'unu cuvîntu, după acestu ga-
lopin kossuthistă a fostu o greșelă,
că președintele tribunalului s'a im-
pedecat icî colo de câte o formă
procesuală și că n'a făcutu tabula
rasa cu aceste forme, puind capet
orî-cărei încercări din partea apê-
rării de a le exploata în contra ideii
de statu.

Ce-i dreptu, scôla revoluționară
kossuthistă, din care a mai prinsu
câte ceva și Pazmandy Dionisie, nu
s'a distinsu nicî-odată prin respec-
tarea formelor, praxa ei era de a
executa, fără multe scrupule și fără
de a-și mai bate capul cu formele.
Clușiu și cea Redută istorică, în
care s'a desfășurat marele procesu
din cestiune, ne-ar pute istorisi multe
despre acesta.

Dér în fața interpelantului, care
mişcat de vaele Ungurimei din
Ardealu „părăsită” și „trădată” în-
fățișa dietei înmărmurite primejdia
focului, ce stă se pustiescă țera și
pretindea nelimitata folosire a puterii
discreționare, de care dispun
organele justiției, a trebuit să se sîmță
întru câtu genat ministru de jus-
țiția Szilagyî, care avea pe sufletu
procesul Memorandului. I-s'a pă-
rutu și lui totuși ceva prea grôsă
împutarea, ce-o făcea Pazmandy tri-
bunalului din Clușiu, că n'a proce-
datu întocmai ca unu tribunal mar-
țial.

Nu-i vorba baionete arî fi avut
destule la dispozițiune ômenii justi-

ției maghiare din Clușiu, ca să se
pôtă constitui și după placul inter-
pelantului, dér mai lipsiau alte
multe condițiuni, dela care atîrna
acesta. Înainte de tôte pretinsa rês-
vrîrire a Romînilor se sîvrîșise de
faptu numai în colonele foilor mag-
hiare și după ce însuși ministru
de interne a trebuit să constateze
în rêsponsul sîu, că liniștea și or-
dinea publică n'au fostu nicăiri tur-
burate în Transilvania, d-lu Szilagyî,
ca păzitor alu justiției maghiare,
de a căreia renume elu trebuia să
fiă mai întăiu îngrijat, n'a mai pu-
tutu să lase fără de obiecțiune stra-
niile observări ale lui Pazmandy.

Este foarte caracteristicu pentru
stările actuale rêsponsul, ce l'a
datu ministru Szilagyî la reproșă-
rile lui Pazmandy, că de ce tribu-
nalul din Clușiu a tolerat ca să se
demonstreze cu traduceri și cu tîl-
măcirii în limba română contra ideii
de statu maghiar.

„Orî cine, care cunõece formele
„unui procesu „penal”, dîse minis-
trul de justiția „scie, că formele
„judicaturii penale pot fi folosite
„spre a face abusu cu ele și că cu
„ajutorul lor se pôte trăgana pro-
cesul și împiedeca mersul justi-
ției. De aici însu nu urmîză, că ar
„fi corect a vătămă aceste forme mai
„alesu într'o afacere atît de delicată și
„a da acelor domni, cari rêmnescu
„după unu martiragiu efinu, prile-
„giu să pôta dice, că față cu ei nu
„s'au observat nicî formele procesuale
„ordinare.”

„Acea, că ôre organele condu-
„cătoare folosî au puterea lor discrețio-
„nară întru tôte spre mulțumirea și li-
„nistirea generală firesce nu pôte fi
„discutat la locul acesta. Atîta
„însu pot se spun hotărîtu, că or-
„ganele justiției, întru câtu cade
„în sarcina mea de a le instrui,
„sunt instruite. de-a procede strict fără
„de nicî o îngăduire bolnăvicioasă, dér
„trebuie să păstreze seriosu „formele,
„cari au o înaltă însemnătate.”

Câte nu se pot ceti din acestă
declarați a ministru de justiția,
în care pentru cel ce cunõece mersul
procesului Memorandului, se
oglindeză abnormitățile și tôte miseria
procedurii justițiare maghiare; câte
nu se pot ceti din ea și printre
sire.

Le-ăș fi făcutu tôte spre mul-
țumirea și liniștirea vóstră, dragii
mei — vrea să dîcă ministru —
căci dóră pentru aceea am statu totu
timpul procesului în comunicați
directă cu tribunalul prin telefonu,
dér nu vedeți, că nu se putea să ne-
socotim și formele ordinare ale pro-
cesului? Nu pot se discut aici
decă președintele tribunalului s'a fo-
lositu în deajunsu de puterea sa dis-
creționară, rêmâne ca să întrebăți
despre acesta pe acusați și pe apê-
rători, cari voru sci mai bine chiar
decătu mine să vă dea lămuriri în
privința acestă și trebuie să vă îm-
păcați cu traduceri și tîlmăcirile
câte s'au făcutu, pe cari aveți să le
mulțămîți tormelor procesuale, ce
nu se puteau încungiura.

De aceea, că pe lângă forme
mai sunt și legi positive, cari nor-
meză drepturile și datorințele cetă-
țenilor, mai sunt și legi ale uma-
nității și ale civilizațiunii, și că tri-
bunalul din Clușiu era dator înainte
de tôte a respecta cu cea mai mare
consciențiositate aceste legi, cari tre-
buiau să dea viață formelor procesu-
ale, ministru de justiția, cel mai
înaltu funcționar alu dreptății, nicî
că vrea să scie. La din contra ar fi
pututu să spulbere insolenta inter-
pelantului de-a se plînge de „tră-
dăceri și tîlmăcirii” prin cari s'a tră-
gănatu procesul, provocându-se la
legea așa dîsă fundamentală, dela
1868, care normeză dreptul de limbă
al acusaților.

D-lu Szilagyî însu a rêsponsu
în spiritul, în care fu agrăitu, care
era spiritul lui și alu guvernului
din care făcea parte, era și spiritul
tribunalului din Clușiu, care îl făcu
pe acesta să calce în prima dî a
procesului pe față printr'o hotărîre
a sa acea lege fundamentală, și s'a
escusat numai, că n'ar fi fostu co-
rectu a călca și formele cele mai
elementare procesuale tocmai „în-
tr'o afacere atît de delicată.”

Despre aceea, decă au fostu
respectate cum se cuvine măcaru
formele ordinare ale procesului, nî-
ar pute da cele mai esacte lămuriri
eruditul nostru jurisconsultu Dr.
Aurel Isac împreună cu colegul
sîu, tînîr dér aprig și dibaciu ad-
vocat Dr. Amos Frâncu, cari ca
apărători s'au ocupat mai mult și
mai temeinic cu partea formală a pro-
cesului.

În curîndu, când va fi cunoscutu
cuprinsul întreg alu recursului de
nulitate înaintat de condamnații în
procesul Memorandului, va eși la
lumină, că în realitate nicî chiar for-
mele ordinare ale procesului n'au fostu
păstrate și că a fostu pe deplin în-
temeiatu ceea ce a susținut d-lu
Dr. Rațiu în numele tuturor acusa-
ților, dîcîndu:

„Ați proclamat sus și tare,
că forța biru dreptul și nicî că
ați mai căutat să mascați în fața
lumei aceea, ce nu mai e judecată,
ci executare.”

A doua executare în Clușiu.

Cu adevărată consternare amî
cetit raportul de mai jos despre
deciziunea senatului universitar din
Clușiu în afacerea cercetării disci-
plinare, pusă în scenă contra univ-
sitarilor români pentru atitudinea
lor națională.

Acêsta nu mai este o judecată,
ci este o executare vrășmășescă și
barbară.

Eată-o:

CLUȘIU, 5 Iunie n.

(Coresp. part. a „Gaz. Trans.”)

Astăzi s'a afișat la univ-
sitate următoarea deciziune a senatului
universitar:

Senatul universitar, în ședința
sa a IX. extraordinară, ținută în 4
Iunie st. n. 1894, a decis, pe basa

șș-lor 80 și 94 din „Regulamentul
disciplinar și de studie”:

1) Suscrierea indicelor din se-
mestrul II an. 1893/4 se ține în
suspensio;

2) Nu se dă nimîru nicî abso-
lutoriu, nicî testimoniu de frecuentare
și depărtare;

3) Nu se admitu nicî la esa-
men fundamental, nicî la esame
de statu, nicî la rigoroze, nicî la col-
loquie;

4) În fine chitanțe nu se vidi-
meză de cătră decanul — pentru
următorii domni studenți univ-
sitarî:

- 1) Eugeniu Pătăceanu, rigor. în drept.
- 2) Liviu Cigăreanu, stud. în drept.
- 3) Ioan Corbu, stud. în drept.
- 4) Ioan Cotofanu, stud. în drept.
- 5) Vasile Crișanu, stud. în drept.
- 6) Emiliu Traianu Munteanu, stud. medic.
- 7) Valeriu Candrea, stud. în drept.
- 8) Partenie Barbu, stud. în drept.
- 9) Semproniu Munteanu, stud. în drept.
- 10) Ioan Bucuru, stud. în drept.
- 11) Victor Popu, stud. în drept.
- 12) Ioan Mircea, stud. în drept.
- 13) Nicolae G. Ungureanu, stud. în drept.
- 14) Laurențiu S. Nestor, stud. în drept.
- 15) Iuliu Piposu, stud. în drept.
- 16) Nicolae Stanilla, stud. în drept.
- 17) A. O. Bogdanu, stud. în drept.
- 18) Aureliu Nichita, stud. în drept.
- 19) Coriolan Meseșianu, student în drept.
- 20) Georgie Simonu, stud. în drept.
- 21) Romul Popu, stud. în drept.
- 22) Georgie Ciuta, stud. în drept.
- 23) Valeriu Tempea, stud. în drept.
- 24) Ioan Gheție, stud. în drept.
- 25) Iuliu Papp, stud. în drept.
- 26) Ladislau Orosu, stud. în drept.
- 27) Aureliu Maniu, stud. medic.
- 28) Titu Popu, stud. medic.
- 29) Valeriu Mustea, stud. medic.
- 30) Sigismund Popu, stud. medic.
- 31) Emiliu Chinteanu, stud. medic.
- 32) Nerva Moldovanu, stud. medic.
- 33) Valeriu Laslo, stud. medic.
- 34) Iancu C. Ioanovicu, stud. medic.
- 35) Iulian Chitul, stud. medic.
- 36) Constantin Titicu, stud. medic.
- 37) George Vățășanu, stud. filoz.
- 38) Ioan Brînda, stud. filoz.
- 39) Părintele Iustinian Harza, stud. filoz.
- 40) Aureliu T. Ciortea, stud. matem.
- 41) Nicolae Tanco, stud. matem.
- 42) Părintele Ioan Iepure, stud. matem.

(Sigilul rectoratului uni-
versității.)

Așa-déră sunt în pozițiune a
aduce la cunoștința lumii întregi, că
Ungaria, prin acestu act de cultură și
de cavalerism, este salvată!

Aleco.

Crisa ministerială.

Foile, ce le-am primitu ađi din
Budapesta, aduc următoarele amê-
nunte asupra crizei ministeriale:

Ađi după amêdi (4 Iunie), Majestate
Sa a primit demisia cabinetului Wekerle.
Totu ađi Majestate Sa a primit în au-
diență pe baronul Khuen-Hedervary, care
a raportat, că nu i-a succesu să formeze
unu cabinetu. Dela Majestate Sa, banul
s'a dusu directu la cameră, ca să se întel-
nescă cu Wekerle.

Afară de banul, Majestate Sa a mai
primitu pe br. Desideriu Banffy și pe Io-

*) „Hazánk” dela 1 Iunie a. c.

sifă Selavy, cei doi președinți ai camerelor.

Din isvorul semioficios — dice „Budapesti Hirlap“ — se anunță, că *Wekerle va fi invitat de monarhia, se compună erăși elu ministeriul.* In vederea acestei posibilități, toți membrii cabinetului *Wekerle* se află în Budapesta, între ei și contele *Ludovicu Tisza*.

In urma audienței, ce a dat-o ieri monarhului lui *Wekerle*, *C. Tisza* și *Szel*, se așteaptă pe ați formarea noului cabinet.

Diarul parisiian „*Le Matin*“ dela 3 Iunie n. c., vorbindu despre căderea lui *Wekerle*, dice între altele:

Dacă împăratul a primit demisiunea lui *Wekerle*, n'a făcut-o pentru a reședa pe acest om politic în fruntea afacerilor după opt zile, nici chiar după opt luni, d'era făcut-o spre a da satisfacțiune multor dntre supuși săi, dintre cari unii nu voescă nouele legi, ér ceialți condamnă procederea, pe care cabinetul defunctu a aflatu de bine a-o urma contra Românilor din imperiu. Franciscu Iosif e obligat de a conta cu multe elemente diverse, spre a susține în statele sale celu puțin o unitate aparentă...

Presă francesă

și

Procesul Memorandului.

Fostul ministru francesu de esterne, *Flourens*, publică un articolu remarcabilu într'unu numărū mai recentu alu diarului parisiian „*La Patrie*“, sub titlu: „*Unu procesu monstrosu*“. Dămū în traducere verbală pasagiile mai importante din acestu articolu:

Pe când foile oficiose ale triplei alianțe ne vorbescă și ne-au vorbitu, prin ecoulu lorū obicnitu dincolo de Vosgi, despre desarmarea generală, despre pacea perpetuă și despre îmbrățișarea universală a poporelor, aceleași guverne, prin unu sistem de inechitate, de vexațiune și de despotismu, permitu să se invenizeze și să se aprindă fără nici unu folosū luptele între rasse, cari trăsescū împreună pe teritoriile supuse autonomiei lorū.

Conflictulū nu se afirmă numai acum, ce e dreptu, prin armate față în față în câmpul de luptă; d'era eclatantū, că nu cu mai puțină violență, prin desbateri înaintea tribunalului.

In Praga, avemū procesulū forte curiosu alu *Omladinci*; în Clușiu, în Transleithania, vedemū desfășurându-se înaintea curții cu jurați unu procesu forte extraordinarū, d'isū alu *Memorandului*.

Causele acestuia suntū forte simple: autoritățile pline de patimă au înscenatū persecuțiunū, pentru ca să afe o urmă de delictū.

Transleithania este locuită, după cum se știe, de popore apartinătoare de diferite rasse, adică Slavi, Maghiari și Români.

Maghiarii nu formeză decât o minoritate relativu forte neînsemnată. Grație concursului Germaniei, față de care s'au arătatū în tôte împrejurările vasali, ei au luatū puterea în mână și continuă a exercita esolusivitatea lorū față de ceialți. Astfelu au pututū ei să exercite asupra celorlalte rasse o asuprire mai aspră, decâtu aceea contra cărora au protestatū ei înainte de stabilirea dualismului.

Cu deosebire Români suntū obiectulū persecuțiunilor lorū. Crima Români lorū în ochi Maghiarilor este, că ei suntū mai numeroși în una dintre cele mai bogate provincii ale Coronei Sf. Stefanu, în Transilvania.

Pentru ca să paralizeze inconvenientulū provenitū din inferioritatea lorū numerică, Maghiarii și-au creatū unu sistemū electoralū, pentru ca să formeze o majoritate. Grație acestui superfugiu, ei potū ca să domnescă, în mică minoritate fiindū, peste o mare majoritate.

Maghiarii voiescă să maghiarizeze pe Români și să le răpescă limba lorū națională, una dintre cele mai poetice și mai frumoșe dintre limbile latine. Maghiarii i-au turburatū în organizațiunea și disciplina lorū bisericească. Ei au turburatū tradițiunile lorū seculare în școle, în familiă și în formațiunea proprietății lorū imobiliare.

Ei s'au silitū, ca prin exploatarea posesiunii de pământū, să delature pe cultivatorulū indigenū prin coloniști străini.

Naționalitatea română, atacată în tôte organele sale esențiale, nu voescă a se lăsa a fi despoiată. Ea a făcutū o sfortare supremă, ca să scape de pericolulū de mörte ce o amenință.

Națiunea română a servitū multă vreme ca pavăza Europei în contra invasiunilor Turcilor, în zilele lorū de putere, când creștinătatea tremura de ei.

Români suntū viteji în luptă și capabili de o rezistență îndărănică. Ei suntū muncitori, deștepti, inteligenți, instruiți; ei intrinescă în sine tôte condițiunile pentru a-și căștiga bogăția, prin posesiunea de pământū, prin cultură intelectuală și morală, prin numărul lorū, prin cohesiunea lorū necesară de a-și susține drepturile și cu o speranță forte serioasă în triumfulū revindcărilor lorū.

După aceea se spune în acestu articolu, cum s'au organizatū Români în partidū naționalū și cum au însărcinatū pe comitetulū acestuia, ca să prezenteze Memorandulū împăratului la Viena. Apoi continuă astfelū:

Acesta e faptulū incriminatū, pe care guvernulū din Pesta voiescă cu tötă forță să-l facă delictū.

Românilorū nu li-se pôte imputa nici o violență, nici unu actū ilegalu, cum li-se impută Maghiarilorū, cari au săvârșitū fapte culpabile la Turda, Aradū, Șimleu etc.

Dacă se califică de delictū exercicierea simplă a dreptului de petițiune, a dreptului de a se plânge la rege, într'o monarhia reprezentativă, contra loviturilorū autorităților locale asupra drepturilorū cetățenesci, acesta este negațiunea cea mai absolută, ce se pôte închipui, a tuturorū garanțiilor constituciunale, a tuturorū libertăților.

A proclama ca crimă de trădare de patriă revendicațiunea simplă a dreptului comunū, a egalității înaintea legii și a respectării tradițiunilorū naționale, însemnă a viola consciința omenescă, în ceea ce este mai respectabilū.

Maghiarii vorū condamna pe Români, fiind-că judecătorii suntū cuprinși de aceleași patimi, ca și ministerulū publicū (procurorulū); d'era ei vorū fi condamnați de opiniunea unanimă a tuturorū poporelorū, pentru cari justiția și libertatea nu suntū numai vorbe gōle.

(Semnatū) Flourens.

Presă croată

și procesulū Memorandului.

Diarulū opoziției croate, scrisū în limba germană „*Agramer Tagblatt*“, ocupându-se de procesulū Memorandului, într'unu articolu intitulatū: „*Sentița în procesulū Memorandului*“, dice între altele:

„Jurații din Clușiu și-au făcutū datorița“. Cu aceste cuvinte sărbătorește diarulū „*Pester Lloyd*“ actulū finalū alu procesului Memorandului intentatū bărbaților de încredere ai Românilorū din Ungaria. Acestă singură enunciațiune caracterizează deja punctulū de vedere, de care au fostū Maghiarii conduși în acestu procesū. Dela jurați s'a așteptatū numai implinirea unei datorițe în sensū maghiarū, și nu unu verdictū despre dreptū său nedreptū provenitū din convingerea lorū, din consciința lorū. Acestă datoriță a pretinsū deja dinainte însă unu verdictū condamnatorū contra bărbaților, cari au cutezatū a duce la treptele tronului jalbele poporului românū din Ungaria, contra regimului domnitorū.

Ne aducemū aminte încă, ce sberături au răsunitū în tötă presă maghiară,

când mandatarii poporului românū au dus Memorandulū la Viena. Publice răsuna strigarea după răsbunare și pretensiunea pentru reglementarea acelorū bărbați, cari au încercatū a acusa pe Maghiari la „*impăratul Austriei*“. Patrioților românū li s'a făcutū cu neputință a așterne Memorandulū de-a dreptulū la treptele tronului, monarhulū însă totuși a auzitū de acelu Memorandū și Maghiarii acuma s'au vedutū constrinși a se rectifica față de gravaminele ridicade. Din acestū simțū alū responsabilității s'a născutū procesulū, și totū acestă stare de silă a deobligatū juriulū maghiarū a enuncia verdictulū de vinovați contra redactorilorū și răspânditorilorū.

Deja calea și modalitatea intentării procesului dovedescū de ajunsū, că motivulū fundamentalū alū împresurării nu este de a se căuta în vătămarea vreunei consciințe de dreptū și a principiului de dreptū. Acestū procesū ar fi trebuitū să se pertracteze la Sibiu, residența comitetului naționalū. Acestă însă acuma nu-i cu putință.

D'era decât pertractarea procesului și-ar fi pututū lua cursulū său ordinarū, apoi chiar în Clușiu ar fi existatū pericolele compromițătoare pentru sistemulū domnitorū acum în Ungaria și pentru maximele Maghiarilorū. Căci apărătorilorū totuși nu s'ar fi pututū denega dovedirea gravaminelorū înșirate în Memorandū, și acestă dovedire apoi prin exemple drastice, pôte că totuși ar fi provocatū oșei-care senzațiune în Europa.

Pentru de a scăpa de acestū pericolū amenințatorū, s'a resolutū a pune pumnulū în gura apărării, a o face cu neputință, ceea ce s'a și esoperatū prin felurite și-cane și prin considerabile pedepse în bani dictate apărătorilorū. Și astfelū veduramū conducerea unei pertractări justițiare timpū de trei săptămâni, la care 16 acusați, ca reprezentanți ai poporului românū din Ungaria, au statū față de unu tribunalū maghiarū, de unu juriu maghiarū și de unu procurorū de statū maghiarū, fără de nici o apărare.

Nu-i d'era nici o mirare, decât fierberea este generală și isbucnirea poporului esacerbatū nu se pôte multumi, și nu se pôte face pace prin înmulțirea de gendarmi și prin îngrămădirea de armată.

In linia primă trebuie supusă unei reparării radicale sentița, care nu lovesce numai în indiviții acusați, ci isbesce tötă naționalitatea română din Ungaria. Deși verdictulū juraților n'a surprinsū pe nimenu, care cunosce referințele unguresci, totuși pedepsa diotată, prin asprimea ei, a surprinsū pe multū.

Bărbați, cărora se impută uniculū delictū, că ei ca reprezentanți legiuși ai naționalității lorū, facū cunoscute și lumii mari gravaminele poporului lorū, pentru a cărorū vindecare s'au rugatū de ajutorulū celui mai mare factorū alū statului, se apasă cu cea mai mare pedepsă, ce se dispune în lege.

Asemenea unorū criminali ordinarū să se arunce în prinsore până și la cinc ani de zile cunoscutii patrioți români!

Noi nu putemū crede, că acestă sentița se va și executa. Devisa înaltei noastre case domnitoare sună: „*Legitime certantibus*“, și până acuma toți cei ce luptă pentru dreptulū lorū au datū de scutū și apărare la gloriosulū purtătorū alū coronei din neamulū Habsburgilor.

Nici în acestū procesū d'era cuvântulū din urmă nu este încă pronunțatū.

SCIRILE DILEI.

— 24 Maiu.

Prigoniți contra studenților românū din Sibiu. Cetimū în „*Tribuna*“ de ați: O persecutare dintre cele mai active s'a pornitū în timpulū din urmă în contra studenților românū dela gimnasiulū de statū din Sibiu. Gōna a fostū îndreptată primă-ora în contra studenților din clasa a VIII., sub pretextū, că ținū adunări secrete, stau în legătură cu alumnii seminariali, suntū

membri ai societății „*Andreiane*“, conspiră în contra statului și că greviteză inafară (!) După mai multe fasonări însă neputendū afla nimicū, s'au îndestulitū deocamdată cu substragerea calculului din purtare morală la 4 studenți octavani. Asta însă nu li-a fostū destulū. Gōna a luatū dimensiuni mai mari de când cu participarea aprōpe a 100 studenți românū din tôte clasele, cari în mare parte au fostū cu părinții său rudeniile lorū, ér ceialăți din curiositate — în „*Sala Societății*“, cu ocaziunea venirii condamnaților nostri. Cercetarea s'a pornitū pe basa, că au demonstratū în contra ideii de statū maghiarū. Fasionările, cari de atunci curgū neincetatū, s'au începutū numai cu studenții din clasa III. în susū.

— 0 —

Limba română în comunele din Bucovina. La propunerea membrului comunulū *George Onciulū*, comitetulū comunulū din Frățăuțulū-vechiu (Bucovina) în ședința sa din 15/27 Maiu a. c. a decisū unanimū, ca tôte agendele oficiale interne și esterne de acum înainte să se pörte în limba română, și despre acestă decisiune să se facă tot-odată arētare atātū la comitetulū țerii, cātū și la c. r. căpitānatū districtualū, dice „*Gaz. Buc.*“ Relativū la protocoalele ședințelorū comunale, aceste se pörte de 4 ani deja în limba română, pentru-că comuna acesta are fericirea de a avē de secretarū comunulū pe unū bărbatū românū demnū și voinicū în persōna d-lui *Iustinū Borcea*, carele în frunte cu primarulū comunulū își cunosce deplinū drepturile și chemarea lorū.

— x —

Membrii onorari ai Ligei. In ședința de Lună a Ligei s'au declaratū, ca membri onorari, d-nii *E. Picot*, *V. R. Morfill*, *H. Gaidoz*, *Bridje*, *Roqueferrier* și *L. Palma*, domnișora *Delhomme* și societatea domnișorelorū române.

— 0 —

Miserabilitate. Nu aflămū altū terminū mai potrivitū pentru a caracteriza combinația rēutăciōsă, ce-o facū foile unguresci cu privire la causa derailării de lângă *Apahida*. Așa lui „*Magyar Hirlap*“ i-se scrie din Clușiu, că „*Valahii au voitū să facă atentatū asupra călătorilorū, cari au luatū parte la adunarea „Kulturegylet“-ului din Turda, și a fostū numai o greșelă, că catastrofa nu s'a întâmplatū cu trenulū acceleratū, în care erau instalați „kulturegylet“-iști. În generalū — continuă „M. H.“ — circulă versiunea, că *Valahii au desfăcutū șimile*“. Față cu acestă miserabilă asertiune, „*Erdelyi Hivado*“ susține în primulū său de ați, că combinația acesta a fostū, ce-i dreptū, prematură, d'era n'a fostū neîndreptățită. De ce? „*Pentru-că — continuă „E. H.“ — decât urmărimū cu atențiune mișcările săptămānilorū trecute, este imposibilū a nu ne înflora de amenințările, cu cari agitatorii valahi au umplutū lumea. Ei amenință statulū... Nu e mirare d'era, decât presupunemū despre ei, că decât nu ne potū strica în lucruri mari, atacă pe căi ascunse pe omenii neapărăți“ etc. — Veninū și turbare; infamiă și miserabilitate!**

— 0 —

Mobilizarea armatei române. „*Lumina*“ din Bucuresci scrie următoarele: „Aflăm din sorginte sigură, că s'au luatū mēsuri pentru a-se mobiliza contingentele armatei cu începerea dela 1888, pe ziua de 6 Iunie v.“

— 0 —

Frica pēcătoșului. Din *Lipova*, lângă *Aradū*, i-se scrie lui „*Magyar Hirlap*“: „*Erăși se audū vești rele despre Valahii. În Lipova Valahii se pregătescū erăși pentru ceva; se adună în cete, discută. Miliția din cetatea *Aradului* stă gata. — Scurtū, d'era cuprinștorū. Foile unguresci și-au pierdutū mințile.*“

— 0 —

Convenire colegială. Reuniunea română de gimnastică și cātări din loctū va da Sămbăta viitoare, 28 Maiu v., o convenire colegială, în sala otelului „*Centralū Nr. 1.*“ Începutulū la 8 ore sēra.

— 0 —

Aniversarea morții lui *Garibaldi* în Roma. Diferitele asociațiuni din Roma s'au

intrunită la Capitoliu (31. c.) pentru a celebra aniversarea morții lui Garibaldi. Deputatul Bovis a rostit un discurs foarte aplaudat. Un grup de socialiști a voit să se facă o manifestație în oraș. Trupele au intervenit și au împrăștiat pe manifestanți.

—o—

Din Sofia sosesc știrea, că ministrul-șef al administrației a adresat tuturor prefecturilor o circulară, în care declară, că guvernul va ține în modul cel mai riguros la legi și constituția, și aceeași o așteptă și dela funcționari: împlinirea punctuală a datorințelor, ca li-se impun și imparțialitate față cu toți cetățenii. Ordonă urmărirea strictă a acelor, cari îndrănesc a molesta pe cetățeni și a periclită libertatea. Prefecții să dea a înțelege organelor polițiene, că ei sunt funcționari în serviciul unui stat liber și că au datorința a împlini poruncile, a susține ordinea și liniștea și a fi folositori populației.

—o—

Wilhelm Roscher, renumitul economist național, întemeietorul școlii de economie națională modernă, a murit alaltăieri în Lipsa în etate de 77 ani.

—o—

Colera se tot lățește și mereu sosesc știri din toate părțile despre casuri de morți. Sâmbăta trecută au murit în Paris de „Colera nostras“ 4 indiviși. În Schillno, la granița ruso-prusacă, au murit de colera asiatică un luntreș și un copil, asemenea la Rudac un plutăș. Rîul Vistula e declarat din partea guvernului ca inficiat. În 2 și 3 l. c. au murit de coleră 3 persoane în Borsczow (Galiția) și una în Scala. În săptămâna din urmă au murit în Wyslowitz (Silesia) șese persoane.

Convenția comercială ruso-austriacă.

Organul rusesc „*Novoje-Vremja*“ scrie în cestiunea convenției comerciale ruso-austriace următoarele:

Avantajele, cari emană din încheierea acestei convenții comerciale, au silit pe guvernul austriac și presa austriacă să caute o apropiere economică de Rusia. Pe timpul războiului vamal din anul trecut dintre Rusia și Germania, s'a deschis pentru comerțul și industria din Austria posibilitatea, de a lîfera ea, în locul Germaniei, marfă pentru Rusia; dîr de atunci lucrurile s'au schimbat, nu însă și dorințele.

În cercurile din Viena se vorbește mult despre împrăjurarea, că convenția aceasta comercială politică va îmbunătăți și referințele politice dintre Rusia și Austria; ar face însă bine în Viena, decă nu arți privi îndată speranțele aceste ca fapte. Decă în Petersburg nu s'a făcut nici o obiecțiune în contra apropierei Austriei, totuși nu trebuie să se uite, că din punct de vedere rusesc o astfel de apropiere nu se poate face, decât numai sub anumite condițiuni, cari până acum nu au existat.

Pentru dinastia austriacă, începîndu din 1879, este avantajos, ca referințele politice ale statelor slave din Sud să rămână cât se poate în ordine. Rusia însă totdeauna s'a simțit ofensată pentru aceasta și de prezent încă e ofensată, și numai iubirea extraordinară de pace reține pe guvernul nostru dela pasul, de-a introduce ordine în acele state slave dela Sud.

Viitorul Bulgariei și al Serbiei nu poate să nu neliniștească societatea rusă. În cestiunea bulgară s'ar putea Petersburgului numai în acel cas alia cu Viena, decă Austria ar înceta de-a exploata starea abnormală a Bulgariei și Serbiei în folosul său și în detrimentul Rusiei. Întorcerea acesteia nu o ținem de imposibilă, însă trebuie să spunem, că decă în cercurile austro-ungare vorbesc și vor vorbi despre o apropiere politică, ca și despre ceva logic și natural, atunci consecințele apropierei economice dintre ambele state nu vor fi decât pure iluzii.

DIN BUCOVINA.

— Maiu, 1894.

Starea asistenților protopresviterali. Asistenții se aleg dîntre parochii de rînd. Spre a ocupa acest rang, care de multe ori aduce cu sine un brîu roșu, nu se cer oreșuri-cari studii prealabile, diplome de doctori sau altceva. Ei au să fie protopopilor de ajutor întru censurarea temelor teologice și a celor 12 predice, ce are să le dea fiă-care preot în fiă-care an și au să se clasifice în fiă-care an împreună cu protopopul pe preoți, ori de sunt vrednici, sau nu. Cu timpul și-au usurpat acești asistenți un drept de fuduliă și se cred a fi licitori. Avem dovede la îndemână, cum acești asistenți nu dau nici o temă teologică, dîr nici o predică, și anume, pentru-că nu sunt în stare a scrie două slove la un loc.

Pentru acesta însă soiu tare bine censura teme și predice străine, și cele bune, lucrate după autori, le califică de *rele*, er compilările și prescrierile orbe de pe uvragie, cari sunt litografate, le califică de *forte bune*. Și nici nu pte fi altcum, când cei mai mulți sunt de legea vechiă, adică aleși dîntre aceia, cari au învățat teologia în institutul seminarial și sunt omeni bătrîni, omeni cu alte vederi și mofturi, omeni cari puțin mai țin cont de știința teologică, ci numai de cântecul:

„Cu condacul ume saul,
Cu troparu-i plin hambarul,
Er cu gramatica
Rămăi la nimica.“

Acești asistenți protopopesci ar trebui să fie de toți 24 inși, deorece în Bucovina sunt 12 protopopi. După șematismul din anul 1894 însă, în protopopia Ceremușului și a Putilei este numai câte un asistent, prin urmare sunt de prezent 22 de asistenți protopopesci. Ei se aleg la conferința pastorală anuală, ce se ține sau ar avé să se țină în fiă-care protopopia odată în fiă-care an, și se aleg pe-un răstimp de 6 ani, sau și ca suplitori pe timpul rămas neîmplinit de antecesorul, care prin morțe sau trecere la o altă parochie a lăsat scaunul vacant.

Conferința pastorală se face de comună pe la preoți, și anume în un an la unul, în alt an la altul, și așa că vin toți la rînd și au a purta grijă de spesele cu primirea tuturor preoților din protopopia. Suma este măricică și fiă-care, când îi pică rîndul, poftesc să fie la dînsul, pe când în inima lui numai Dumnezeu soie ce simțesc și gîndesc.

În protopopia Cernăuților, a Siretului și Sucevei se fac aceste conferințe în orașul districtului pe teren internațional, sau mai bine dîs fiă-care spesază din punga sa și pentru drum, și casă, masă nu-i plătesc nimenea nici un ban roșu. Pe când gendarmii și alți servitori au diete, și bune, er preotul n'are, de aceea și conferințele nu durează decât numai câteva césuri, căci fiă-care se grăbesc să mîrgă acasă, și ținta conferințelor dela început și cât vor mai fi, nu-și vor mai ajunge scopul.

Și fiindcă aceste conferințe se țin pe la casele preoțesci, de multe ori se întîmplă, că candidatul poftitor de-a fi asistent, chiamă c'un an înainte pe toți preoții la sine la conferință. Vine ziua conferinței și bieții preoți, deși pte ar voi a alege pe altul, dîr fiind ospetați și primiți în casa candidatului, îl aleg, ce-or face. Și așa instituțiunea asistenților suferă mult, că de multe ori se alege unul nechiămat, care, deși dice Christos, că pte fi chiamat prin silința posterioară, el rămâne tot nechiămat.

Avem plînger destule la îndemână, dîr deorece aceste dîse sunt destul de eclatante, nu voesc a mai numi pe nume decât următorul cas: În anul 1888, în luna lui Noemvre, avea să se alégă un asistent pentru protopopia Siretului. Un paroch sub masca, că voesc să de un dejun preoților din districtul Siretului, îi poftesc la dînsul acasă. De amintit este, că în protopopia Siretului conferințele

s'au ținut de când țin omeni minte tot în șola poporală din Siret și nu pe la casele preoților. În anul amintit însă s'a ținut în casa unui preot, care doria să fiă asistent și bîndu-se mult vin din Moldova, preoții au fost nevoiți a-l alege de asistent, dîr nu unanim.

Etă cum se cumpără asistența pe-un pahar de vin și pe-o bucățică de jambon. Acesta am dîs'o numai ca să scie cei cu musca pe căciulă, ca să n'o mai facă și a doua-ora, căci nu le este spre fală.

Alt asistent s'a ales și s'a bîntu apoi până'n dor de di, și el alerga prin cafenele provocînd pe mosafiri la bătaie. Numele nu-l punem de ast-dată, și acesta n'o facem din respectu său pîrtire cătră ei, căci eu de-ași scie ceva despre tatăl meu, deși-i mort, așa spune-o, ci numai din cauză, că cu acest asistent avem să mai dăm oinstita noastră față.

Alți candidați erăși lucră cu ani întregi înainte și promitu bîntură, clase bune etc., — lucruri ce le și țin. Așa avem la îndemână nisce predici clasificate de unul și același asistent, și anume aceeași predică într'un an de *forte bună* și în celalalt an de *rea*; și anume din cauză, că preotul a cui a fost predica, s'a sfăditu cu acest asistent, ci cu celalalt. De-ar fi știut bietul, că preotul i-a supus prin doi ani tot aceeași predică, pte nu facea acesta.

Alt exemplu fără nume este, că unii cooperatori au fost într'un an într'o protopopia, și anume Doboș, Popoș etc., și în alt an în altă protopopia, și aceleași predice au fost clasificate de cătră unii cu *forte bine*, de cătră alții cu *rea*. Nostim adevăr, dîr adevăr, care te pune pe cugete de cumînția unora și prostia altora. Unul dîntre acești asistenți, de cari am vorbit mai sus, într'un an venind la o gară, s'a pus la jucă cărți, și-a fost palmuit de cătră ceilalți jucători, că l'au prins cum mîsluia cărțile. La urmă el i-a sărutat mîna și i-a rugat să tacă. O scie acesta tot decanatul acela, care are așa un asistent, ba o scie și atela, că mai are și palma beției, și dela preoții de acolo am aflat și eu. Mai are încă o predilecțiune, că venind la di întîiu să ridice salariul, apoi nu pleacă acasă până ce nu vine preotă să-l ia acasă. Și așa un om este asistent și are dreptul de-a priveghia asupra altora, pe când el singur trebuie pus sub curatelă.

Mai au asistenții dreptul de-a priveghia, decă se predică regulat în parochiile din decanatul lor. Cum vor priveghia însă, când ei au de-a sluji tot atunci, când slujesc alții prin alte parochii. Dîr de multe ori se întîmplă, că ei singuri nu predică, ba ceva mai mult, nu sunt în stare a face o predică bunișoră. Avem foia biserică „Candela“, câte predice de-ale asistenților s'au tipărit pânăcum în ea? Ba ceva mai mult, am cetit în „Gazeta Bucovinei“, că la o conferință un asistent protopopesc propuse, ca preoții, cari au 50 de ani și mai mult, să fiă scutiți de a supune elaborate teologice și predicele recerute în fiă-care an. Propunerea d-sale s'a primită, dîr trebuia primită cu următorul amendament: „că n'au nici să mai competeze la altă parochie“ — căci la noi de comună cei cu 50 de ani schimbă parochiile ca cămeșile, dîr ceva serios să lucre, asta nu sciu, dîr nici nu vreu.

Vadă cei chiamați a vindeca și buba acesta, căci ea prinde cangrenă în corpul eclesiastic.

Călătorescu.

Din Serbia

Diarul „*Goulois*“ din Paris publică un interviu cu regele Alexandru din Serbia, în care acesta afirmă, că lovitura de stat nu s'a făcut nici cu un gînd ascuns și n'a avut tendințe spre eternu. Serbia nu face politică eternă, ci voiesc să trăiesc în pace cu statele vecine și să-și împlinesc în mod leal toate obligatiunile ce le are în internul ei. Serbia chiar

atât de puțin se rađimă pe Austro-Ungaria, cât de puțin se lasă condusă și de ore-care antipatiă față cu Rusia. Singura noastră politică este politica patriotică de pace și consolidare internă.

*

Partida liberală a ținut în 4 l. c. o conferință, în care s'a hotărît a se adresa un memorandă cătră guvern, prin care să-l provoce, ca să observe mai mult interesele partidei liberale, deorece s'au ridicat multe plînger din internul țerei în contra arbitriului partidei progresiste. Ca un simptom îmbucurător amintesc toți, că Avakumovic și Ribarac au încetat de-a mai lua ținută opozițională.

*

După cum i-se anunță lui „*Pol-Corr.*“, regele Alexandru, în urma dispozițiilor luate până acum, își va începe călătoria s'a spre capitala Turciei în 22 l. c. peste Salonichi, și va sosi în Constantinople la 27 l. c. Sultanul a pus la dispozițiunea regelui Yldiz-Kiosculă și acum decurg între ambele cabinete consultări asupra statoriei ceremonialului, ce va fi de observat cu ocaziunea visitei.

Două scrisori.

În „*Times*“ dela 29 Maiu se află o telegramă a corespondentului său din Paris, care spune următoarele:

Împăratul Austriei a scris o scrisoare țarului, prin care lă felicită pentru apropiata căsătorie a țarului. În aceeași scrisoare împăratul Francis Iosif își exprimă în terminii cei mai caldi bucuria sa pentru însănătoșirea marelui duce George, iubitul fiu al țarului. În urmă împăratul se plînge de ingratițudinea Românilor(?) și felicită pe autocratul rus de facilitatea cu care guvernează cele 80 de naționalități, ce compun vastul imperiu, pe când dînsul întîlnește atata greutate cu guvernarea celor 18 naționalități ale sale, cari nu i lasă nici o odihnă, deși face toate sforțările, ca să-și facă poporul fericit și să arunce asupra fiă-căruia aceeași părintescă solicițudine.

Alexandru al III-lea, în răspunsul său, mulțumesc iubitelui său frate din Austro-Ungaria pentru cuvintele afectuoase pe care i le-a adresat, și pentru frățescul și cordialul interes, pe care lă simte în toate împrejurările, cari privesc familia țarului. Făcînd alusiune la recente evenimente din Serbia, Alexandru al III-lea dîce, că dînsul cu deosebire uresce agitațiile și turbările, cari vin de sus (die von oben kommen, căci scrisoarea este scrisă în nemțesc).

Țarul în urmă, aruncîndu o repede privire asupra trecutului, lămuresc, că el totdeauna a considerat prea multu pri-pita emanciparea a țarilor făptuită de tatăl său, ca un fel de revoluție venind de sus.

Correspondentul diarului „*Times*“ spune, că înțelesul acestei corespondențe imperiale este, că simpatia și afecțiunea dîntre împăratul Austriei și țarul se întăresc mereu, și că vor da rezultate din ce în ce mai caracteristice, rezultate din cari pacea lumii va căștiga însemnate avantagii.

Sciri telegrafice.

Budapesta, 6 Iunie. Coloman Tisza și Szell își exprimară inaintea Maiestății Sale părerea lor asupra stării politice. Wekerle din nou va fi chiamat la Monarchul. Banul va pleca la Slavonia.

Roma, 6 Iunie. Ministerul, în urma votării de er din parlament, a dimisionat.

Literatură.

Schițe, de I. C. Panțu. (În plasă; În Baltă; Cale grea; La Coda; La cărciuma lui Tiriplicu.) O broșură formată mică de 112 pag. Se pte procura la librăria N. I. Ciurcu, Brașov, cu 30 cr.

Proprietar: **Dr. Aurel Muresianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 5 Iunie 1894.

Renta ung. de aur 4%	120 45
Renta de corone ung. 4%	94 05
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	127.—
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	101 75
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	124.25
Bonuri rurale ungare	95 10
Bonuri rurale croate-slavone.	96 —
Imprum. ung. cu premii	149 25
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	142 25
Renta de hartie austr.	98.30
Renta de argint austr.	98 30
Renta de aur austr.	120.75
Losuri din 1860	146.75
Actiuni de ale Banței austro-ungare	995 —
Actiuni de-ale Banței ung. de credit.	434 25
Actiuni de-ale Banței austr. de credit.	350.25
Napoleonori	9 96
Mărci imp. ger.	61 25
London (lire sterlinge).	125.10
Rente de corone austr.	97.90

Nr. 7031—1894.

Concurs!

Pentru perioada din 15 Iunie până în 31 August respectiv până în 10 Septembrie a. c. este de a se ocupa locul de medic de scaldă în locul de scaldă Zizin.

Venitulă consistă din un salar de 100 fl. și 80 fl. bani de locuință, cari se plătesc la cassa orașenească în 2 rate.

Doctorii de medicină se invită, de a-și așterne la acestă magistratură până în 10 Iunie a. c. petițiunile timbrate și provădute cu testimoniile asupra praxei de până acum. Asupra deobligămintelor împreunate cu acestă postă va căpeta respectivul medic ales îndrumări speciale la timpul său.

Brașov, 26 Mai 1894.

451,2—2 **Magistratulă orașenească.**

Cursulă pieței Brașov.

Din 6 Iunie 1894.

Banconote rom. Cump.	9.86	Vënd.	9.89
Argent român. Cump.	9.84	Vënd.	9.90
Napoleon-d'or Cump.	9.93	Vënd.	9.96
Galbeni Cump.	5.82	Vënd.	5.87
Ruble rusești Cump.	1.31	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	60 70	Vënd.	61 —

Dr. Sterie N. Ciurcu

VIENA, IX Pelikangasse Nr. 10.

Cabinetă de consultațiune cu celebritățile medicale și cu specialiștii dela facultatea de medicină din Viena.

Consultațiună și prin corespondență.

AVISŪ.

Recomandă Onor. Publică

Stofe de lână curată
pentru
vestminte bărbătești de vară
cu prețuri foarte moderate

Anton Brossek,
fabrică de postav
440,5—8
Brașov, strada nouă Nr. 36.

Ospetăria națională română.

AVISŪ!

Se aduce la cunoștință P. T. publică, cumcă subscrișulă **am deschisă în Brașov**

o ospetăria națională română
împreună cu grădină
în „Piață” Tîrgulă-Grăului Nr. 8.

unde se află de vîndare **vină naturală curată din Ardelă** și **bere prospetă**, precum și diferite **măncări gustușe.** Cu stima:

Ioană Lupu.

Tîrgulă-Grăului Nr. 8.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgulă Inului Nr. 30.

Acestă stabilimentă este provădută cu cele mai bune mijloce tehnice și fiindă bine asortată cu totă felulă de caractere de litere din cele mai moderne este pusă în pozițiune de a pută esecuta **orice comande** cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE în aur, argint și color.	REGISTRE și IMPRIMATE pentru tôte speciile de serviciuri.
CĂRȚI DE SCIINȚĂ, LITERATURĂ și DIDACTICE	BILANȚURĪ.
STATUTE.	<i>Compturi, Adrese,</i> <i>Circulare, Scrisori.</i>
FOI PERIODICE.	<i>Couverts, in tola mărimca.</i>
BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.	TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURĪ și RESTAURANTE.
PROGRAME ELEGANTE.	PREȚURĪ-CURENTE și DIVERSE
BILETE DE LOGODNĂ și DE NUNȚĂ DUPĂ DORINȚĂ și în color.	BILETE DE INMORMENTARĪ.
ANUNȚURĪ.	

Comandele eventuale se primesc în biuroulă tipografiei, Brașov Têrgulă Inului Nr. 30, etajulă I, cătră stradă. — **Prețurile moderate.** — Comandele din afară rugămă a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

Mersulă trenuriloră

pe liniile orientale ale căii ferate de stată r. u. valabilă din **1 Maiu 1894.**

G h i r i ș ū — T u r d a							
trenă de persón.	trenă mixtă	trenă mixtă	trenă de persón.		trenă de persón.	trenă mixtă	trenă mixtă
7.33	11 —	4 —	10.17	Ghirișă	5.10	10.30	3.30
7.53	11.20	4.20	10.37	Turda	4.50	10.10	3.10

Simeria (Piski) — Petroșeni — Lupeni							
trenă mixtă	trenă de persón.	trenă mixtă	trenă mixtă		trenă mixtă	trenă de persón.	trenă mixtă
	6.10	11.28	4.20	pl. Simeria . . . sos.	10.33	3.24	8.47
	7.31	12.48	6.03	Hațegă	9.05	2.03	7.34
	9.55	3.40	9.05	sos. } Petroșeni . . . { pl.	6 10	11.25	5.25
	5.15	10.15	4.05	pl. } . . . { sos.		9.48	4.54
	6.20	11.27	5.10	Vulcană		8.57	3.56
	6.40	11.50	5.30	sos. Lupeni . . . . pl.		8.25	3.21

Copșa-mică — Sibiu — Avrig — Făgăraș							
trenă de persón.	trenă de persón.	trenă mixtă			trenă mixtă	trenă de persón.	trenă de persón.
2.24	11.34	7.10		pl. Copșa mică . . sos.	9.34	6.20	12.42
3.53	1.03	9 —		Ocna	8.11	5.12	11.13
4.15	1.25	9.26		sos. } Sibiu . . . . . { pl.	7.44	4.49	10.45
4.36	1.46			pl. } . . . . . { sos.	7.28		8 33
6.16	3.31			Avrigă	6.02		6.54
8.42	6.08			sos. Făgăraș . . . pl.	3.28		4.05

Simeria (Piski) — Hunedóra							
trenă mixtă	trenă mixtă	trenă mixtă	trenă mixtă		trenă mixtă	trenă mixtă	trenă mixtă
6.15	11.35	4.25	9.43	Simeria	5.25	10.25	3.10
6.38	11.54	4.48	10.01	Cerna	5.09	10.05	2.54
7.18	12 20	5.28	10.25	Hunedóra	4.45	9.38	2.30

B r a s o v ū — Z ă r n e ș t i							
trenă mixtă	trenă mixtă	trenă mixtă			trenă mixtă	trenă mixtă	trenă mixtă
8.35	4.55	9.10		Brașov	7.36	1.44	8.31
10 28	6 36	10.30		Zărnești	6.06	12.20	7.20

Mureș-Ludoș — Bistrița							
trenă mixtă	trenă mixtă	trenă mixtă			trenă mixtă	trenă mixtă	trenă mixtă
4. —	9.10	4.20		Mureș-Ludoș	6.46	7.21	
7 07	1.01			Țașu-Budatelică		4.15	
9.59	4 55			Bistrița		1.16	

Careii-mari — Zelău				Sighișora — Odorheiu-séc.			
trenă mixtă	trenă mixtă	trenă mixtă	trenă mixtă	trenă mixtă	trenă mixtă	trenă mixtă	trenă mixtă
5.42	4.10	Careii-mari	9.06	7.05	3.56	11.08	Sighișora . . . . .
10.30	9.01	Zelău	4.20	2.25	6.34	1.50	Odorheiu-séc. . . . .

B r a ș o v ū — C h e z d i — O ș o r h e i u							
trenă mixtă	trenă mixtă	trenă de persón.			trenă mixtă	trenă de persón.	trenă mixtă
4.50	8.50	3.10		pl. Brașov	8.19	1.50	7.20
5.36	9.33	3.43		Prejmeră	7.41	1.20	6.42
6.49	10.46	4.35		Sepsi S. Georg.	6.35	12.29	5.36
8.33	12.40	5.55		Covasna	4.55	11.13	3.51
9.19	1.26	6.32		sos. C-Oșorheiu . . pl.	4. —	10.30	2.45

A r a d ū — T i m i ș ó r a							
trenă mixtă	trenă mixtă	trenă mixtă	trenă mixtă		trenă mixtă	trenă mixtă	trenă mixtă
6.25	11.35	5.58		Arad	9.14	3.44	10.55
7.32	12.52	6.46		Vinga	9.02	2.40	9.48
8.42	2.10	7.39		Timișóra	8. —	1.12	8.15

Nota: Órele însemuate în stênga stațiuniloră suntă a se ceti de susă înjosă, cele însemuate îndrepta de josă în susă. Numerii în cuadrați cu linii mai negri însemneză órele de noapte.